BREDASCHE COURANT

Staat-, Letterkundig en Wetenschappelijk Nieuws- en Advertentie-Blad.

Zaterdag den 9 April. 1831. No. 79.

BEKENDMAKING.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD BREDA, gelet op derzelver Bekendmaking van den 12den Maart jl., wegens de aanbieding ener lijst van inschrijving voor de kosten van het *Watermal monument*, hetwelk te Eginond zal worden opgerigt, ter nagedachtenis der uitstekende verdiensten van den Luitenant ter zee 1e klasse *Jacob Jan Speyk*.

En willende de zoodanige, welke daaraan nog geen deel hebben genomen, alnog in de gelegenheid stellen om daartoe bijdragen te doen,

Brengen bij deze ter kennisse der Ingezetenen, dat op Woensdag den 13den April aanstaande, door de wijkmeesters eene inzameling van gelden in eene besloten bus, aan de huizen zal plaats hebben; met uitnoodiging om te dier gelegenheid, van hunne belangstelling in voors. roemwaardig doel, alnog maar vermogen te doen blijken.

Breda, den 7den April 1831.

DE ROY V.

Ter Ordonnantie van dezelven;

De Secretaris der Stad,

H. W. SCHAUIKES.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 8sten April.

Volgens een officieel rapport van den generaal *Chassé* zijn het niet de onze, gelijk de minister *Lebeau* in de zitting van het congres van den 2den (*zie ons vorig nommer*) gezegd heeft, maar de Belgen, die het fort St. Maria, nabij Calloo, bezet hebben en het is deze bezetting geweest, die in den nacht tusschen den 3den en 4den, op de post-boot gevuurd heeft. De generaal *Chassé* heeft deswegens zijne klagten aan den te Antwerpen kommanderende generaal *de Beaulieu* ingezonden, en deze heeft alle wenschelijke voldoening beloofd: hij scheen echter in het denkbeeld te verkeren of gaf zulks ten minste voor, dat het fort St. Maria door de onze bezet was.

Tot dit vermoeden schijnt het volgende aanleiding te hebben gegeven:

» In het begin van November jl. had de generaal *Chassé* een detachement naar Calloo gezonden, om de wegen door te snijden en onbruikbaar te maken, hetwelk alstoen zonder den geringsten tegenstand had plaats gehad. Sedert waren echter de ingezetenen begonnen deze doorsnijdingen weder te vullen, ten gevolge waarvan de generaal *Chassé*, eenige dagen geleden, last gegeven heeft om dezelve op nieuw te openen, overeenkomstig de bepalingen der protokollen, volgens welke alles in denzelfden staat moest blijven, waarin het zich op den 21sten November jl. had bevonden. Deze last werd den 31sten der vorige maand door een detachement van 25 man der bezetting van het fort Lillo volbragt, welk detachement den 1sten dezer naar Lillo teruggekeerd is, zonder dat het fort Ste Marie een oogenblik door hetzelve is bezet geweest."

De generaal *Chassé* voegt bij zijn berigt de aanmerking, dat de vijand, blijkens het aan denzelven voorgevallene, niet te best met zijne eigene stellingen bekend schijnt te zijn.

— De veldpost, van welker oprigting wij in ons no. 61 van 27 maart melding gemaakt hebben, vernemen wij, dat reeds op het punt is om in werking te komen. De heer *Morjeux*, voorheen directeur van het postkantoor te Gent, aan wien het bestuur dezer veldpost is toevertrouwd, wordt als bijzonder geschikt voor die bekleding genoemd, dezelve heeft, als Noord-Nederlander en geboortig van Breda, ten gevolge van den belgischen opstand, die ook vervolgens te Gent was uitgebarsten, met achterlating van alles uit die stad de wijk moeten nemen, en in zijn vaderland schuilplaats zoeken.

— De heden ontvangen Engelsche brieven loopen tot den 3den dezer. De parlements-hervorming hield een ieders aandacht bij voortduring bezig. Ook in Londen lag het gerucht, dat de kroon van België den Prins van Saksen-Coburg zou worden aangeboden, en van een huwelijk van denzelven, in dat geval, met eene der dochters van Koning *Lodewijk Philips*. *The Courier* zegt, wegens de klagten der Belgen omtrent het niet ontvangen van den graaf *van Aerschot* als hunnen gezant in Engeland, *dat hij zich moet verwonderen over de Belgische onbeschaamdheid, om zulk eenen gezant te zenden*. Overigens hebben de tooneelen van plundering en verwoesting in België de aanhangers der vrijheids-vrienden en van hunne zaak in Engeland den laatsten slag toegebragt. Zelfs hunne drijvigste aanhangers aldaar verklaren zich thans tegen hen.

— Volgens brieven uit Koningsbergen had men aldaar, op den 2den maart, berigt ontvangen, dat er, in het Russisch gouvernement van Wilna, een opstand was uitgebarsten en dat de opstandelingen zich van eene menigte schuiten meester gemaakt hadden. Volgens berigten uit Polen hadden de opstandelingen reeds, in de streek van Tauroggen vertoond. De poolsche berigten behelzen overigens het officieel rapport van den veldmaarschalk *Diebitsch* aan den keizer wegens de vervolging van Lithau-

De *Neuremburger Correspondent* meldt, dat er twee poolsche gevolmagtigden door Lemberg gekomen zijn, om zich naar Weenen te begeven, belast met de bemiddeling des Oostenrijksche hofs te verzoeken, om tot een eervol vergelijk tusschen Polen en Rusland te geraken. Hetzelfde blad spreekt ook van eenen nieuwen opstand, die in Volhijnie en Lithauen zou zijn uitgebarsten, alwaar zich mede een provisioneel bestuur met den generaal *Kreisselhof* aan het hoofd zou gevormd hebben.

's GRAVENHAGE, den 8sten April.

HH. MM. de Koning en de Koningin zullen, naar men vernoemt, morgen ochtend en HH. KK. de Prins en de Prinses van Oranje, overmorgen, naar Amsterdam vertrekken, waar heen ook de minister *de Meij van Streefkerk* begeerd.

Heden heeft er eene niet te voren belegde zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal plaats gehad. Ten half 12 ure had er comité-generaal plaats, waarin de heer *Warin*, naar men vernoemt, een voorstel heeft gedaan, omtrent de huishoudelijke orde van de werkzaamheden der Kamer. Daarover ontstond eenige discussien, waarna het voorstel naar de afdeelingen is verzonden. Toen werd er op het onverwachts door den Voorzitter der Kamer, de heer *van Toulon*, aangekondigd, dat er eene openbare zitting onmiddellijk zoude plaats hebben, welke ten drie ure dan ook geopend werd, en door geen eenig persoon op de tribune werd bijgewoond. In die Zitting is eene boodschap van de Eerste Kamer ingekomen, houdende kennisgeving dat zij zich met het ontwerp van wet omtrent het te betalene voorschot heeft vereenigd, hetgeen voor kennisgeving werd aangenomen. Twee ingekomene requesten werden in handen van de daartoe bestemde commissie gesteld. — De centrale afdeeling heeft haar verslag uitgebragt over het ontwerp van wet omtrent eene vrijwillige geldleening, welk verslag, kortheidshalve, niet gelezen werd, doch zal worden gedrukt en rondgedeeld. Men zegt dat er in het ontwerp nog eenige veranderingen zijn gebragt, zullende de beraadslagingen over hetzelve plaats hebben op Zaturdag aanstaande des morgens ten 10 ure, tot welken tijd de vergadering wordt gescheiden.

Bij besluit van Z. M. van den 12den der vorige maand is, naar men vernoemt, bepaald, dat, behalve de studenten in de godgeleerdheid, behoorende tot de vroeger opgeheven Seminarien voor de Roomsch-Catholijken in de Noordelijke provincien, ook die, welke op het instituut te Uden (provincie Noord-Brabant), in de theologie studeren, moeten beschouwd worden, gemagtigd te zijn tot de vrijstelling, bij art. 94 der wet van den 8sten Januarij 1817, aan de studenten in de theologie toegekend, zijnde bij evengemeld besluit tevens bepaald, dat de jongelingen, die zich in het voorz. gesticht als studenten in de godgeleerdheid bevinden, voor zoo verre zij reeds voor de dienst mogten gedesigneerd zijn, zoo lang zij zich in de voorz. positie bevinden, als ontslagen zullen worden beschouwd.

Uit de circulaire der directie van de Nederlandsche handelmaatschappij, gerigt aan de stemgeregtigde deelhebbers dier maatschappij, gedagteekend den 29sten Maart ll., blijkt, dat de bijeenroeping van eene algemeene vergadering van stemgeregtigde deelhebbers tegen Donderdag den 28sten April 1831, gelast is, ten einde bij, in de eerste plaats, de vraag zou behooren te worden behandeld, of de belangen der maatschappij, in de gegevene omstandigheden, haare ontbinding zullen wenschelijk maken, terwijl in het geval van eene ontkennende beantwoording dier vraag, de vergadering vervolgens in overweging zal kunnen nemen, welke wijzigingen en veranderingen in de artikelen van overeenkomst, in het belang der maatschappij, zouden kunnen worden daargesteld.

BELGIE.

BRUSSEL, den 6den April.

In de achttiennegentigste zitting aan het nationaal congres, gisteren gehouden, is niet anders voorgevallen, dan dat het ontwerp tot mobiel verklaring der burgerwachten met 80 tegen 26 stemmen aangenomen is.

De negenennegentigste zitting van het congres, op gisteren den

5den dezer gehouden, is vrij onbelangrijk geweest. De heer *Robaulx* beklaagde zich hevig, dat de meeste leden van het congres nooit op den bepaalden tijd en sommige in het geheel niet kwamen. Heden bij voorbeeld, zeide hij, is de vergadering tegen elf ure geopend, het is thans half twee en nog is de vergadering niet voltallig, zoodat de leden, die op hunnen tijd hebben gepast, zich verre over de twee uren met [illegible] hebben kunnen vermaken.

Deze klagten door eenige andere leden geamplificeerd zijnde, beloofde de president, de naamlijst der leden bij iedere zitting, op het uur, waarop de vergadering zal beschreven zijn, te doen lezen en de namen der absenten of te laat komenden te zullen doen publiek maken.

De conceptwet betrekkelijk de vermindering of reductie in de tractementen der ambtenaren, vervolgens in deliberatie gebragt zijnde, werd met 109 tegen 3 stemmen aangenomen. Bij deze deliberatien is niets merkwaardige voorgevallen dan dat, op de vraag van den heer *Dewaet* of die reductie mede op de civiele lijst van den regent toepasselijk zijn zou, van alle kanten *neen! neen!* geschreeuwd werd.

Een request van den heer *Gendebien*, betrekkelijk eene verhooging van tractement voor de leden van de geregtshoven te Brussel en te Luik, zal gedrukt en naar de afdeelingen verzonden worden, gelijk ook een door den heer *Speelmans* ingediend plan tot eene geldleening.

Dewijl er voor heden, den 6den, niets aan de orde was, zou de honderdste vergadering van het congres niet voor op den 7den plaats hebben.

— De raad van ministers schijnt, na rijpe deliberatien, besloten te hebben, dat België de verdediging van Luxemburg zou op zich nemen, zelfs al zou daaruit een algemeene oorlog ontstaan; daar zullen troepen op de grenzen naar den kant van de Sure en den Moezel, te Grevenmachern, Echternach, Kenaix enz. geplaatst worden. Eergisteren zijn er 2000 manschappen naar Arlon afgezonden, om de burgerwacht aldaar te wapenen. *(Courrier.)*

— De aan de troepen der duitsche bondsvergadering gegeven bevelen om op Luxemburg te trekken, en den intogt in dat gewest van de belgische troepen, die te Namen gekantonneerd waren, heeft tot velerlei gissingen aanleiding gegeven. Een engelsch courrier eergisteren, door Brussel gepasseerd en naar Duitschland op weg, wordt vermoed depeches bij zich te hebben betrekkelijk de Luxemburgsche zaken, welke aan de bondsvergadering nieuwe beschikkingen omtrent de belgische aangelegenheden zouden kenbaar maken.

— Men verzekert dat Koning *Lodewijk Philips* zich in persoon met een der leden van het Belgisch congres, die zich te Parijs bevond, onderhouden heeft, over de geschiktheid der keus om den hertog van *Saxen Coburg* op den Belgischen troon te plaatsen. Deze schikking moet de monarch gezegd hebben zou alle moeijelijkheden verreffenen; de Vorst zou een minner dochters Pruwen en Frankrijk en Engeland elage een zoon gunst gehad hebben, om de [illegible] van dezelfde kroon te handhaven. Het is, zegt men, niet aan te twijfelen, de nieuwe door den heer *de Sauvage* bedoelde combinatie, van welke de heer *Lebeau* zeide, dat zij voor niemand een geheim meer was.

— Het eerste verhoor van den luitenant kolonel *Edaline* heeft gisteren in de gevangenis des Petits Carmes plaats gehad. De heer *Faider*, substitut van den commissaris des gouvernements, is als substitut aan den auditeur generaal toegevoegd, om de instructie van de verschillende regtzaken voor het hof aanhangig, te bespoedigen. De getuigen in het regtgeding tegen de generaals *Van der Smissen* en *Nypels* zullen te Antwerpen voor den auditeur militair dier provincie gehoord worden; de processtukken zullen hem dienvolgens gezonden worden; de instructie in de zaak van *Verreyssen*, is bijna afgeloopen; het vonnis zal dra volgen; met de zaak van *Kessels* is het eveneens gesteld, eerstdaags zal daarover uitspraak gedaan worden.

— Ten gevolge van het verhoor des kolonels *Edeline*, is er, men gezegd wordt, een bevel tot arrest van een der kavallerie kolonels van ons leger uitgevaardigd geworden.

— Men zegt dat de generaal [illegible] *Terhove* tot opperkommandant is benoemd van het in de provincie Antwerpen gestationeerde legerkorps.

— De generaal *Mellinet* heeft eene petitie aan het congres ingediend, ten fine, om als Belg genaturaliseerd te worden. Dit verzoek van hem, volgens ons dagblad *l'Emancipation*, niet wordt afgeslagen.

— Gisteren was het gerucht in de stad in omloop, dat er te Mechelen moeielen van wanorde hadden plaats gehad; men weet nogtans niet of dit gerucht sich bevestigd heeft.

Antwerpen, den 5den April.

De gewezen gouverneur onzer provincie, de graaf *de Robiano* heeft, bij zijn vertrek, eene proclamatie tot afscheid uitgevaardigd. Bij dezelve is gevoegd het door den graaf in November ll. aan het provisioneel gouvernement gedaan verzoek, waarop gunstig antwoord is gekomen, namelijk, dat de Citadel van Antwerpen, na de ontruiming door de Hollanders, aan de landzijde geheel mogt geslecht worden, om alzoo nimmer weder geducht en verderfelijk voor de stad te kunnen zijn.

— Bij proclamatie van den militairen kommandant alhier, burggraaf *Desmanlieux*, van den 5den April geteekend, wordt aan de ingezetenen de volgende woorden: » Ingezetenen van Antwerpen, sedert den morgen van den 31sten is de publieke orde niet meer gestoord geweest, en ik zeg u daarvoor dank, enz.

— De uitgever van het *Journal du Commerce d'Anvers*, wiens woning, in de plunderdagen van den 31sten Maart en den 1sten April, mede in dat lot gedeeld heeft, is, in den morgen van den 5den dezer, onder een hagelbui van kogels die hem van den wal nagezonden werden, in een bootje behouden op de Citadel aangekomen.

— Het *Journal de Luxembourg* zegt, dat de generaal *Vander-Smissen*, op den 31sten, door Arlon gekomen, en over Longwij, de wijk in Frankrijk genomen heeft.

— Alhier ontvangen berigten uit Italie melden, dat de Oostenrijkers in Florence binnengerukt waren en op Rome marcheren (*Onze italiaansche tijdingen, over Duitschland ontvangen, melden geen woord van dit berigt*).

FRANKRIJK.

PARIJS, den 4den April.

Sedert twee dagen zijn er onrustbarende gerugten met eenen misdadigen ijver verspreid geworden, en door het belang, hetwelk door de openhartige verklaringen van het ministerie tegen alle verrassing op hare hoede had moeten wezen, met te veel vertrouwen aangenomen. Men laat niet af te herhalen en te gelooven, dat andere tijdingen dan die, welke door het gouvernement openbaar gemaakt zijn, te Parijs zijn aangekomen, en dat de kans tot behoud van den vrede verminderd schijnt. Het gouvernement heeft niets verborgen. — Omtrent zulk eene gewigtige zaak gelooft hetzelve pligtmatig, zonder voorbehoud te spreken. Niets is veranderd in den staat van zaken, sedert de verklaringen die hetzelve in de gelegenheid is geweest van de tribune te doen, en die genoegzaam aanduiden dat er uitleggingen moeten gedaan worden, welke antwoorden en replieken vereischen. Het land weet er dus op dit oogenblik zoo veel van als het gouvernement, en wij kunnen het publiek niet genoeg waarschuwen tegen al het verontrustende, dat de kwaadwilligheid of de begeerlijkheid uitstrooit. Men kan zich verzekerd houden, dat, wanneer eenige gebeurtenis den toestand van het gouvernement aanmerkelijk wijzigen mogt, hetzelve zich beijveren zoude zulks publiek te maken. Desselfs stilzwijgen moet altijd als een waarborg van zekerheid worden opgenomen. Het algemeen belang wordt al te ligt misleid, door die ijdele vrees, waarvan wij met leedwezen zien dat het ook het slagtoffer is.

(Moniteur.)

De fondsen stonden ter beurze van heden, de 5 pCt. 76, 90, de 3 pCt. 47, 70.

ITALIE.

LIVORNO, den 24sten Maart.

Gisteren zond ons de gouverneur van het eiland Elba, ten zuiden van Elba gelegen, [illegible] eene vloot van 42 schepen, waaronder verscheidene oorlogbodems opgemerkt waren, den kant naar Osten had zien koers zetten. Heden morgen verspreidde zich het gerucht, dat er 4000 Russchen te Cornetto, nabij Cisita-Vecchia gelegen, geland waren. Intusschen is, zoo als naderhand gebleken is, noch het een noch het andere gegrond geweest. Een aantal koopvaarders, welke toevallig in wateren bijeen waren gekomen, heeft tot het eerste dezer aanleiding gegeven; het tweede gerucht is een zuivere leugen. De stoomboten van Napels op Livorno. Genua en Marseille zijn [illegible] opgepropt met reisigers, eensdeels, om dat zoo vele vreemdelingen Italie verlaten en anderendeels, om dat de openbare wegen in den romeinschen staat zoo onveilig geworden zijn.

MODENA, den 25sten Maart.

Heden is alhier uitgevaardigd een hertoglijk edikt, waarbij de straffen en de wijze hare die zullen worden opgelegd worden bepaald voor de aanleggers, helhamels en medepligtigen aan de revolutie. Aan de zoodanige echter, welke, zonder nochtans [illegible] gemeen bij de mobiele garde gediend hebben, zoude volle [illegible] tie verleend.

Een klein aantal hannelingen (*fuorusciti*) hebben, de [illegible] eene landing beproefd, doch zijn grootendeels de [illegible] pen in handen gevallen.

* * JEAN PIRON, Fabrikant in STROOIEN HOEDEN, in de Lange Brugstraat, Sect. B. No. 242, heeft de eer zijne geëerde begunstigers te verwittigen, dat hij alhier wederom is gedriveerd met een zeer fraai Assortiment DAMES STROOIEN HOEDEN, naar den laatsten smaak voor den [illegible] prijs.

* * H. HOFFMEISTER van *Leiden*, heeft de eer de liefhebbers van TUFFEN te berigten, dat hij hier is aangekomen met een fraai assortiment van DUITSCHE TUFFEN. Hij is uitgepakt, voor vier dagen, in de Karrestraat, letter B. No. 18.

Te Breda bij BROESE & Comp., Boekdrukkers en Boekverkoopers.